

LANDŠAFTNA REGIONALIZACIJA UNSKO-SANSKOG KANTONA

Aida Korjenić

Univerzitet u Sarajevu, Prirodno-matematički fakultet Odsjek za geografiju,
Zmaja od Bosne 33-35, Sarajevo, Bosna i Hercegovina
aidaik@yahoo.com

Za potrebe regionalnog i prostornog planiranja mikroregionalizacije su od najveće važnosti. Pri kompleksnom izdvajanju geografskih cjelina analiziraju se i kartiraju kvantitativne i kvalitativne osobine svake od geokomponentata. Na osnovu obrađenih identifikacionih fizičkogeografskih faktora i analize postojećih društvenogeografskih osobenosti Unsko-sanskog kantona, prethodno su izdvojene tri fizionomske jedinice veličine kraja.

U ovom radu išlo se dalje u regionalizaciji i definisanju manjih teritorijalnih cjelina, potkrajeva. U okviru tri kraja izdvojeno je sedam potkrajeva, a metodom kvalitativne valorizacije određena je njihova namjena.

Ključne riječi: *landšaftna regionalizacija, Unsko-sanski kanton, potkraj*

LANDSHAFT (LANDSCAPED) REGIONALIZATION OF UNA - SANA CANTON

Aida Korjenić

University of Sarajevo, Faculty of Science, Department of Geography,
Zmaja od Bosne 33-35, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

For the purposes of regional and spatial planning microregionalization are of the most importance. In the complex allocation of geographical units are analyzed and mapped the quantitative and qualitative characteristics of each of the geocomponents. Based on the processed identification physical- geographic factor and analysis of existing socio-geographic features of the Una-Sana Canton, previously separated three physiognomic unit size of areas.

In this paper went further in regionalization and defining smaller territorial units, sub-areas. Within three areas singled out seven sub-areas, and qualitative method of valorization is determined by their purpose.

Key words: *landscaped regionalization, Una Sana Canton, sub-area*

UVODNA RAZMATRANJA INTRODUCTIONS

Fizičkogeografsko rejoniranje smatra se jednim od osnovnih problema savremene fizičke geografije. Ono se sastoji se od izdvajanja individualnih teritorijalnih jedinica, fizičkogeografskih regija, koji objektivno postoje u prirodi a zajedno čine geografsku sredinu. Naučni značaj fizičkogeografskog rejoniranja je u tome što se izdvajanje pojedinih rejonu vrši na osnovu detaljnog proučavanja prirodnih odlika određene teritorije i utvrđivanju zakonitosti koje su dovele do prostorne diferencijacije prirodnih procesa u njoj.

Ovakvi odnosi doveli su do formiranja i razvoja posebnih teritorijalnih jedinica, višeg ili nižeg ranga. Dosadašnja geografska regionalizacija Bosne i Hercegovine vršena je uglavnom u dva nivoa ili stepena: makroregionalni (regije) i mezoregionalni (subregije). Vodeći kriterij bili su fizičkogeografski elementi datog prostora, odnosno fizionomski princip geografske regionalizacije.

Na području Unsko-sanskog kantona, izdvojene su tri fizičkogeografske jedinice veličine kraja (Korjenić.2009). Svaka od njih, s obzirom na rezultat međusobnog djelovanja fizičkogeografskih faktora, ima i različitu namjenu. Fizičkogeografske varijable su nezavisne jedna od druge ali i međusobno uslovljene. Kao rezultat ovih odnosa proizišao je jedinstven, vizuelno prepoznatljiv sadržaj prostora – homogenost fizionomije ili prirodno-teritorijalnog landšafta (Sl. 3). Regije izdvojene na bazi jednog preovlađujućeg indikacionog geografskog elementa ili varijable definišu se jednostavnim regijama, a one koje su određene sa dva ili više vodećih indikacionih faktora pripadaju složenim regijama (Spahić,Jahić.2014). Definisanje granice između pojedinih krajeva i potkrajeva, vršeno je prema Armand D.L. (1975), pri čemu je korišten kriterij homogenosti preovlađujućih prirodnih pojava i procesa. Naime, Armand je u svom djelu „Nauka o landšaftu“ (1975), detaljno objasnio princip tipološkog rejoniranja, čime se autorica ovog rada vodila prilikom izrade istog. Kvalitativnom valorizacijom, tj. ocjenom date sredine određena je i namjena pojedinih krajeva, odnosno potkrajeva. Analiziran je njihov lokacioni i atributivni faktor. U okviru tri kraja, na području Unsko – sanskog kantona, izdvojeno je sedam potkrajeva.

Sl. 1. Položaj Unsko - sanskog kantona
Fig.1. The position of the Una - Sana Canton

GEOGRAFSKI POLOŽAJ UNSKO-SANSKOG KANTONA GEOGRAPHICAL POSITION OF UNA-SANA CANTON

Geografski položaj je kompleksna i dinamična kategorija, a u sebi sadrži elemente i fizičke i društvene geografije. Pravilna ocjena geografskog položaja određenog područja naročito je važna u regionalnom planiranju, jer je položaj jedan od glavnih elemenata razvoja tog područja. Analiza geografskog položaja posebno u okviru prostornog planiranja mora biti kompleksna.

Unsko – sanski kanton, površine 4125,0 km², nalazi se u sjeverozapadnoj Bosni i Hercegovini. Smješten je između 44°15,2' i 45°13,6' N te između 15°44,4' i 16°55,5' E. Prema centralnoj direktrisi Kanton ima smjer pružanja sjeverozapad – jugoistok.

U geološkom i geotektonskom pogledu dominira viša zona Visokog krša i mezozojski krečnjaci u srednjim i južnim dijelovima Unsko – sanskog kantona. Centralna zona paleozojsko – trijaskih masiva na području Kantona predstavlja relativno izdignut nabran uslojen blok, ograničen uzdužno dinarskim prelomima, a poprečno prelomima sa bosanskim unakrsnim pružanjem, dok gornji dio sliva Une čini sistem navlaka Visokog krša sa borama i krljuštima slabije zahvaćenim erozijom. Klimatski, to je područje koje karakteriše umjereno-kontinentalna klima, odnosno umjereno hladne zime i topla ljeta ili Cfb klimat. Sa porastom nadmorske visine dolazi do modifikacije vrijednosti klimatskih parametara pa samim tim i klimatskih odlika. Hidrografsku okosnicu čini Una sa svojim pritokama Uncem i Sanom, dok krajnji sjeverozapadni dijelovi Kantona pripadaju slivovima Gline i Korane.

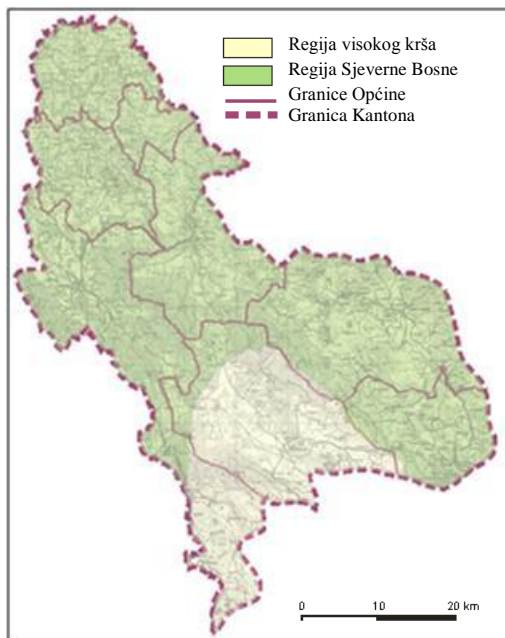
Administrativno – politički, Unsko – sanski kanton čini 8 općina i to: Bihać, Bosanska Krupa, Bosanski Petrovac, Bužim, Cazin, Ključ, Sanski Most i Velika Kladuša. Na tom prostoru, a prema procjeni Statističkog zavoda Federacije Bosne i Hercegovine za 2014. godinu, živi 287.361 stanovnika.

Prema Rogić V. (1973), u okviru homogene regionalizacije na području Bosne i Hercegovine izdvajaju se 4 homogene geografske regije. Unsko – Sanski kanton bi po ovoj regionalizaciji pripadao regijama Sjeverna Bosna i Bosansko-hercegovački visoki krš.

LANDŠAFTNE JEDINICE, POTKRAJEVI UNSKO–SANSKOG KANTONA LANDSCAPE UNITS, SUB-AREAS UNA - SANA CANTON

Na osnovu preklapanja oleata kartirane teritorije, odnosno uzajamnog djelovanja geološke građe, reljefa, klimatskih prilika, vegetacije, tla, ali i antropogenih uticaja, izdvojene su tri landšaftne jedinice veličine kraja: Srednjosanski, Srednjounski-glinsko-koranski i Gornjounski-grmečki kraj (Korjenić.2009).

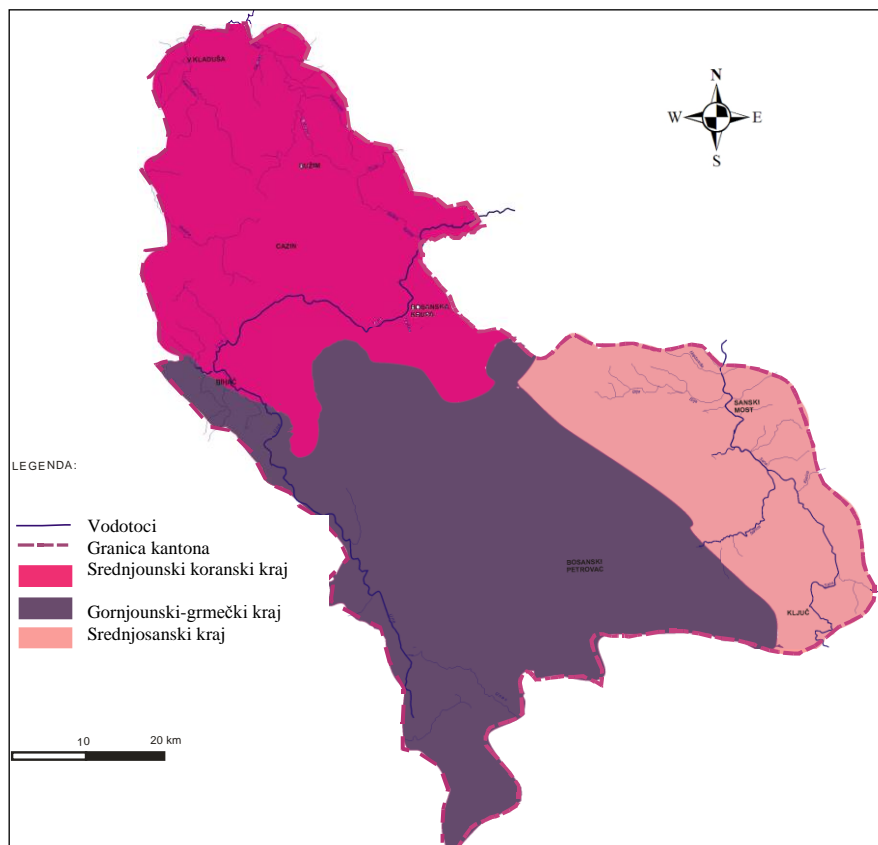
Granice između horoloških krajeva određene su na osnovu uske povezanosti i preklapanja prosječne godišnje izoterme od 10°C, prosječne godišnje izohijete od 1250 mm, dominantnog prostiranja šuma bukve i jele, kao i bukve i jele sa smrčom, te mozaika tala

Sl. 2. Položaj Unsko - sanskog kantona prema homogenoj regionalizaciji
Fig. 2. The position of the Una - Sana Canton according homogenous regionalization

kalkomelanosol-kalkokambisol-luvisol. Sve ove determinante u velikoj mjeri definisane su nadmorskom visinom, pa su utvrđene granice, uglavnom, orografske i vododjelničke.

Kvalitativnom valorizacijom, određena je i namjena pojedinih krajeva, pri čemu je u obzir uziman preovlađujući lokacioni i atributivni faktor. Detaljnom analizom fizičkogeografskih osobnosti pojedinih krajeva, prirodnih resursa i njihove antropogene valorizacije, došlo se do diferencijacije krajeva na manje teritorijalne jedinice, veličine potkrajeva (Sl. 4). Svaki od potkrajeva ima vodeći centar razvoja prema kojem je dobio naziv. Ovo se ne odnosi na Gornjounski - grmečki kraj gdje dominiraju morfološki objekti koji mu daju upečatljivu fizionomiju.

Sl. 3. Podjela Unsko - sanskog kantona na tri landšaftne cjeline – kraja
Fig. 3. Allocation of Una - Sana Canton in three landscape units - areas

Srednjounski-glinско-koranski kraj – hidronim, obuhvata sjeverne, odnosno sjeverozapadne dijelove Kantona sa površinom od 1457 km². Morfostrukturno ovo je kraj u kojem dominiraju pobrđa a nizije su vezane za dolinu Une i doline pritoka Gline, dok morfoskulpturno se izdvaja Unsko-koranska zaravan kao i geomorfološki i hidrološki objekti u dolini Une tj. u njenom srednjem toku. Srednjounski-glinско-koranski kraj se

može podijeliti na tri potkraja koji nose naziv općinskih centara kao nodusa razvoja tih područja. Kod izdvajanja granica između vodeće determinante bile su: orografske vododjelnice 3 sliva, zatim prosječna godišnja količina padavina i vrste tla, na osnovu kojih je kraj podjeljen na:

➤ **Bihaćko-krupski potkraj** – obuhvata srednji tok Une od Ripča do Otoke, odnosno, granice Kantona, sa površinom od 734 km². Bihać kao administrativno-politički, kulturni, trgovački centar Kantona već ima vodeću funkciju, pa bi iz tog razloga trebalo više uticati na razvoj sekundarnog centra - Bosanske Krupe. Analizom prirodnih i kulturno-historijskih vrijednosti Kantona moglo se uočiti da ih ovaj potkraj posjeduje u velikom broju, što ponovo upućuje na turizam, njegov razvoj i punu afirmaciju. S obzirom da se radi o gusto naseljenom prostoru, nemoguće je izvršiti njegovu potpunu turističku valorizaciju, međutim, određene objekte i prostore treba zaštititi posebnim mjerama. Takvo je naselje Ripač koje ima veliku kulturno-historijsku vrijednost, korito Une odnosno sedreni slapovi koji daju Uni poseban pečat i imaju prirodnu vrijednost, ade u Bosanskoj Krupi i Otoci te Suvajsko međugorje, zatim vrela i tokove Klokota i Krušnice kao i Crno jezero. Prema IUCN¹ - ovim kategorijama zaštite navedene lokalitete, odnosno objekte trebalo bi svrstati u III kategoriju, tj. u spomenike prirode. To su naime površine koje sadrže specifične prirodne ili kulturne odlike koje su od izuzetne vrijednosti zbog naslijeđene rijetkosti, reprezentativnosti ili estetskih kvaliteta kao i kulturnog značaja.

➤ **Cazinski potkraj** – nosi naziv pola razvoja ovog potkraja – Cazina, a prostire se na području sliva rijeke Mutnice, pritoke Korane, na površini od 263 km². Dva kulturno-historijska lokaliteta u ovom potkraju imaju veliku turističku vrijednost i to stari grad Ostrožac i Tržac. S obzirom na vrste tla koje dominiraju ovim prostorom – distrični kambisol i fluvisol, ovaj potkraj ima veoma dobre osnove za razvoj poljoprivrede. Osim Sanskog Mosta općina Cazin ima najviše poljoprivrednih gazdinstava na području Kantona. Iako je namjenjeno za poljoprivredu (ratarstvo i voćarstvo), ipak se tlo mora određenim mjerama zaštititi od erozije zbog nagiba terena. Terasiranje i smjena u uzgoju pojedinih kultura osiguraće veće prinose. Od biljnih kultura najbolji uspjeh u uzgoju ostvaruje se od krompira, kukuruza i industrijskog bilja (uljarice i lan). Južne ekspozicije padina pogoduju uzgoju voća posebno jezgrastog. Najveći prinosi ostvaraju se u uzgoju šljiva, jabuka i oraha. Fluvisol u dolini Mutnice uz primjenu fertilizacije pogodan je za uzgoj povrća.

➤ **Velikokladuško-bužimski potkraj** – područje koje karakterizira izrazito velika gustina naseljenosti, prehrambena industrija te ležišta mangana i barita. Obuhvata uglavnom područje općina Velike Kladuše i Bužima, po čemu je i dobio ime, sa površinom od 460

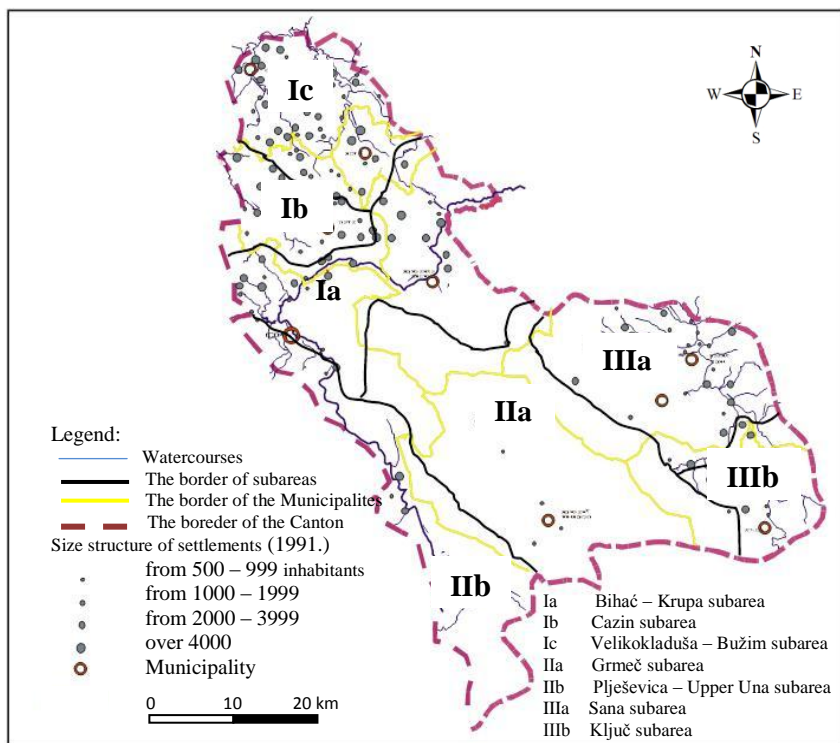
¹ Svjetska unija za konzervaciju (The World Conservation Union – IUCN) igra ključnu ulogu u podsticanju osnivanja zaštićenih područja širom svijeta. Od 1948. godine, IUCN razvija standarde i smjernice za upravljanje zaštićenim područjima, uključujući dvije najvažnije kategorije: Listu zaštićenih područja Ujedinjenih Nacija i Kategorije upravljanja zaštićenim područjima. S obzirom da se radi o gusto naseljenom području, zatim činjenici da nizvodno od Bihaća na Uni egzistira HE Slapovi na Uni, te da se radi o prostoru gdje je smješteno administrativno, kulturno ali i saobraćajno središte, čitav ovaj potkraj trebalo bi uvrstiti u VI kategoriju, odnosno zaštićeno područje namijenjeno uglavnom za održivo upravljanje prirodnim ekosistemima. Ova zona u velikoj mjeri sadrži nemodificirane prirodne sisteme, čijim se upravljanjem osigurava dugoročna zaštita i održavanje biodiverziteta, a istovremeno omogućava održivi protok prirodnih proizvoda i usluga kako bi se zadovoljile potrebe lokalne zajednice. U ovoj kategoriji pažnja se posvećuje kontroliranoj eksploataciji resursa uz ograničeno ali značajno očuvanje biodiverziteta, što zapravo uključuje područja namjenjena višestrukoj upotrebi.

km². Obilježavaju ga nešto niže nadmorske visine do 200 m i od 200 do 500 m, prosječna godišnja količina padavina od 1000 mm, dok tlo predstavlja mozaik distričnog kambisola i luvisola. Iako i ovaj potkraj ima značajnih kulturnih spomenika koji se mogu valorizirati u turističke svrhe ipak održivi razvoj ovog potkrajja trebao bi se temeljiti na različitim djelatnostima primarnog i sekundarnog sektora. Na nadmorskim visinama do 250 m, uz izgradnju hidromelioracionih sistema, biljna proizvodnja se može izdići na nivo hortikulture. Ovo područje pogoduje uzgoju industrijskih ratarskih kultura (uljarice, ječam) zatim hmelja te različitih vrsta povrća i voća, što bi trebalo da pruži sirovinsku osnovu za razvoj agroindustrijskog sistema Agrokomerca. Proizvodnja povrća, voća i cvijeća u zaštićenom prostoru (staklenici i plastenicima) u suburbanim područjima, također bi unaprijedili proizvodnju hrane.

Gornjounski-grmečki kraj, prostire se na središnjim i južnim dijelovima Kantona, a s obzirom da u ovom kraju dominira gornji tok Une i Grmeč, po njima je i dobio naziv. Unutar ovog kraja mogu se izdvojiti dva potkrajja između kojih granicu čini: Račićki potok, Baraćuša, Lupina (1197 m), Čava (Lakin vrh 1193 m), Osječnica (1796 m) i Zeljanik (1622 m). Kraj obuhvata najveću od ukupne površine Kantona i to 1816 km², od čega 578 km² pripada Plješevičko-gornjounskom a 1238 km² Grmečkom potkrajju.

➤ **Grmečki potkraj** – obuhvata kako mu i samo ime kaže planinu Grmeč. Uz ovu planinu u potkrajju se ističu krška polja Lušci, Bravsko, Medeno i Petrovačko polje. S obzirom na fizičkogeografske determinante ovog područja, postoje sve predispozicije za razvoj poljoprivrede i šumarstva. Intenzivna poljoprivreda u Lušci polju (korisne površine 2000 ha na 400 m nadmorske visine), uz izgradnju hidromelioracionih sistema, može osigurati velike prinose u proizvodnji žitarica za ljudsku hranu (kukuruz i zob), heljde, pšenice, prosa, zatim stočne hrane, uljarica, te krompira, ječma, lana kao i različitih vrsta voća i povrća. Zona Petrovačko polje koja se proteže prema Dugom polju i naselju Lipe, također predstavlja površinu na kojoj je uz izgradnju sistema za navodnjavanje i odvodnjavanje moguć uzgoj pomenutih kultura namijenjenih za ljudsku i stočnu ishranu. Navedeni resursi mogu biti osnova za razvoj odgovarajuće prehrambene i tekstilne industrije kao i industrijskih objekata za preradu ulja. Na visinama od 500 do 1000 m moguć je uzgoj šuma za potrebe šumarstva kao i razvoj stočarstva (posebno značajna ljetna ispaša). U zoni iznad 1000 m nadmorske visine zastupljene su visoke izdanačke šume (četinari) čija je uloga u zaštiti tla od erozije, održavanju mikroklimatskih prilika kao i lokalnih ekosistema nezamjenjiva. S obzirom na postojanje regionalnog parka prirode "Grmeč", uz poljoprivredu, održivi razvoj ovog potkrajja može se temeljiti i na turizmu. Prevoj, odnosno zimsko-planinski centar Oštrelj, ima dugu tradiciju kao zračna banja i odmaralište, ali i centar skijališnog turizma. Smješten je na visini od 1000 m sa prosječnom godišnjom temperaturom oko 6°C i oko 1500 mm prosječne godišnje količine padavina. Obnovom već postojećih kapaciteta ali i izgradnjom novih, te adekvatnom turističkom ponudom tokom čitave godine a ne samo zimske sezone, stvorili bi se uslovi za razvoj različitih vrsta turizma i rekreacije. Bosansko-brdski konj (Petrovački konj), pasmina koju bi trebalo posebno zaštititi od izumiranja, egzistira uglavnom u području Bjelaja i Medenog polja. Ergela u Bjelaju koja bi imala dvojnu funkciju (uzgoj Petrovačkog konja i hipodrom) kao i ponuda kroz seoski turizam u Medenom polju predstavljali bi značajnu turističku destinaciju ovog potkrajja.

➤ **Plješevičko-gornjounski potkraj** – analizom fizičkogeografskih i društvenogeografskih determinanti Unsko – sanskog kantona, došlo se do zaključka da se ovaj potkraj u odnosu na druge, izdvaja po vrijednosti prirodnih objekata. Detaljnom obradom svih prirodnih vrijednosti na ovom području u radu, pokazalo se da je sedra Une i potamološki objekti koji nastaju kao posljedica formiranja sedrenih barijera, jedinstvena i da je kao takvu treba očuvati. Geomorfološke ali i biogeografske osobenosti ovog potkraja, su također neponovljive i veoma značajne. Te činjenice upućuju na potrebu stroge i usmjerene zaštite ovog područja. Upravo iz tog razloga je i donijeta odluka o osnivanju Nacionalnog parka u području gornjeg toka Une i Unca. Osim ovog područja, kao rezervat prirode egzistira “Prašumsko područje Plješevica”. S obzirom na postojanje Nacionalnog parka i Rezervata prirode, koji zauzimaju veliku površinu unutar Plješevičko-gornjounskog potkraja, održivi razvoj bi se trebao zasnivati na turizmu. Prihodi ostvareni od posjeta turista Nacionalnom parku, ne samo da bi uticali na razvoj ovog potkraja nego i Kantona uopće.

Sl. 4. Podjela Unsko-sanskog kantona na tri kraja i sedam potkrajeva

Fig.4. Allocation of Una - Sana Canton in three areas and seven sub-areas

Srednjosanski kraj – obuhvata istočni dio Kantona sa površinom od 852 km². Sam pojam je hidronim jer se odnosi na srednji dio sliva Sane. Srednjosanski kraj podjeljen je na dva potkrajja sa nodusima, odnosno nosiocima razvoja. Granicu između njih činile bi doline, tj. tokovi Sanice i Kozice:

➤ **Sanski potkraj** – obuhvata sjeverni dio kraja, dolinu Sane i njenih pritoka, te južne padine Majdanske planine, a površina mu iznosi 572 km². Gravitirajući centar ovog potkrajja je Sanski Most, koji, s obzirom na svoje potencijale ima osnovu da bude pol ili nodus razvoja Srednjosanskog kraja. Bogatstvo prirodnih ali i kulturnih vrijednosti ovog potkrajja može biti nosioc održivog razvoja ovog područja. Zdravstveno-rekreativni centar “Sanska ilidža”, rijeka Sana uz svoje brojne pritoke i njihova vrela, vodopad Blihe, dolina Sanice i Sane do Sanskog Mosta, pećine Dabar i Hrustovača te kulturno-historijske vrijednosti Kamengrada orjentišu ovaj potkraj u njegovu potpunu valorizaciju kroz turizam. Osim za turizam, ovaj potkraj ima veoma povoljne uslove za razvoj intenzivne poljoprivrede, kako u ravnicama u dolini Sane od 150 m do 250 m nad. visine uz izgradnju hidromelioracionih sistema, tako i na visinama do 500 m pogodnih za razvoj voćarstva.

➤ **Ključki potkraj** – ime je dobio prema sekundarnom nodusu kraja – Ključu, koji je smješten na jugu potkrajja. Prostor južno od tokova Sanice i Kozice obuhvata područje površine 280 km², koje također svoju orijentaciju može usmjeriti ka razvoju turizma. Ova tvrdnja zasiva se i na postojanju naselja Sanica koje pripada ključkoj općini a predstavlja značajnu turističku destinaciju u kojoj je moguć razvoj seoskog, eko-turizma ali i sportsko-ribolovnog turizma na istoimenoj rijeci. Najvrjedniji šumsko – prirodni resurs u ovom potkrajju je Lanište koji omogućava razvoj turističke ponude i to planinskog turizma, s posebnim osvrtom na lov te razvoj drugih ponuda rekreativnog turizma. Stari grad Ključ sa svojom burnom istorijom i drugi kulturno-historijski spomenici dopunjuju turističku ponudu ovog potkrajja i čine ga privlačnim za posjete. U prilog tome ide i povoljan saobraćajni položaj Ključa koji se nalazi na magistralnom putu koji povezuje Unsko-sanski kanton sa ostalim dijelom Bosne i Hercegovine.

ZAKLJUČAK CONCLUSION

Osnovni preduslov pravilnog planiranja prostora je razumijevanje prirodnih i društvenih procesa, kao i njihovih uticaja na prostor. Glavni izazov u prostornom planiranju jeste zapravo, utvrditi optimalnu strukturu prostora koja će istovremeno upravljati funkcijama prostora i zadovoljiti njegovo održivo korištenje. Pravilnim planiranjem korištenja prostora i njegovim upravljanjem, treba usmjeravati odluke o korištenju prostora u pravcu da prirodna bogatstva budu što korisnija čovjeku, ali i zaštićena i sačuvana za budućnost. Na osnovu analize i kartiranja kvantitativnih i kvalitativnih osobina geokomponenta izdvojene su geografske cjeline na području Unsko – sanskog kantona. Preklapanjem oleata kartirane teritorije, odnosno uzajamnog djelovanja geološkog sastava, reljefa, klimatskih prilika, vegetacije, tla ali i čovjeka, izdvojene su tri landšaftne jedinice veličine kraja i sedam jedinica veličine potkrajja. Fizičkogeografska regionalizacija u ovom radu, izvršena je na osnovu principa kompleksnosti, koji najpotpunije odražava zakonomjernosti postanka i razvoja fizičkogeografskih regiona. Ovaj princip sadrži u sebi genezu, starost i vrijeme

diferencijacije jedne oblasti, savremene fizičkogeografske procese u njoj koji, između ostalog, zavise i od načina iskorištavanja i stepena njene antropogene osvojenosti.

Literatura References

- Арманд, Д.Л. (1975): Наука о ландшафте, Основы теории и логико-математические методы, Издательство „Мысль“, Moskva.
- Dorđević, S.J.: Tipologija fizičko - geografskih faktora u prostornom planiranju, Geografski institut «Jovan Cvijić» SANU, Beograd 2004.
- Kicošev, S., Dunčić, D.: Geografske osnove prostornog planiranja, Institut za geografiju PMF Novi Sad, Novi Sad 1998.
- Korjenić, A.: Fizičkogeografske determinante kao osnova za izradu Prostornog plana područja posebne namjene u Unsko – Sanskom kantonu, Magistarski rad, Odsjek za geografiju PMF-a, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo 2009.
- Spahić, M., Jahić, H.: Geografske regionalizacije Bosne i Hercegovine u svjetlu evroatlantskih integracija, Acta geographica Bosniae et Herzegovinae, Udruženje geografa u Bosni i Hercegovini, Vol. 1. br.1. Sarajevo 2014.
- Unsko – sanski kanton u brojkama, Federalni zavod za statistiku, Sarajevo 2012.
- TK R 1:200 000, Listovi Bihać, Banja Luka, Split, Jajce, Vojnogeografski institut, 1986.
- Geološka karta R 1:500 000, Listovi Zagreb i Sarajevo, Savezni geološki zavod, Beograd 1974.
- Geomorfološka karta 1:500 000, Listovi Zagreb i Sarajevo, Savez geomorfoloških društava Jugoslavije, Beograd 1990.
- Karta realne šumske vegetacije BiH R 1:500 000, Šumarski fakultet u Sarajevu, Sarajevo 1980.
- Pedološka karta BiH R 1:500 000, Šumarski fakultet u Sarajevu, Sarajevo 1980.

SUMMARY

LANDSHAFT (LANDSCAPED) REGIONALIZATION OF UNA - SANA CANTON

Aida Korjenić

University of Sarajevo, Faculty of Science, Department of Geography,
Zmaja od Bosne 33-35, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

The basic precondition for proper spatial planning is understanding of natural and social processes, as well as their impact on the environment. The main challenge in spatial planning is in fact, determine the optimal structure of the space, which will also manage the functions of the space and meet its sustainable use. Proper use planning and its management should be directing decisions about the use of space in the direction that natural resources are as useful to man, but also protected and preserved for the future. Based on the analysis and mapping of quantitative and qualitative characteristics of geo components were separated by geographic units in Una - Sana Canton. Overlapping oleate mapped territory, and interaction of geological composition, relief, weather conditions, vegetation, soil and man, identifies three landscaped unit size of areas and seven units size of sub-areas. Physical geographical regionalization in this paper, was carried out on the basis of the principles of complexity, which most fully reflects the regularity of evolution and development of physical-geographic region. This principle contains within it genesis, the age of and time

differentiation of one area, the modern physical-geographical processes in it which, among other things, depend on the mode of exploitation and the degree of its anthropogenic development.

Author

Aida Korjenić

Doctor of geographical sciences, assistant professor at the Faculty of Science, University of Sarajevo, Bosnia and Herzegovina. Scientific Area - physical geography, regional and spatial planning. Held classes from Hydrography, Oceanography, Climat and Water in the regional and spatial planning.